

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

La № 4-3573-706 din 14/04/19

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28

În procedura Curții de Apel Chișinău se află în proces de examinare cauza penală de învinuire a lui Russu Denis de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m) și art. 361 alin. (2) lit. c) CP, de învinuire a lui Timofti Oleg de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m), 27, 145 alin. (2), lit. a), b), d), g), i), j), m) CP, de învinuire a lui Pridorojnii Victor de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m), 27, 145 alin. (2), lit. a), b), d), g), i), j), m) CP, de învinuire a lui Ișcenco Veaceslav de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m), 27, 145 alin. (2), lit. a), b), d), g), i), j), m) CP.

Astfel, în adresa dumneavoastră se expediază încheierea din 17 aprilie 2019, privind sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală.

Anexă:

- 1) copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2019 (dosarul nr. 1a-1700/16) - pe 3 file.
- 2) cererea privind sesizarea Curții Constituționale referitor la excepția de neconstituționalitate – pe 6 file, cu anexe;

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

Teleucă Stelian

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	<u>909</u>
" <u>02</u> " "05	<u>2019</u>

DOSAR NR. 02 - 1A - 19941 - 26082016

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA

STR. Alexandru Zăpușneanu, 28
RM, mun. Chișinău MD - 2004

SESIZARE CU PRIVIRE LA EXCEPȚIA
DE NECONSTITUȚIONALITATE

(prezentată în conformitate cu prevederile art. 135
alin (1) lit. a) și lit. g) din Constituție RM)

DOSAR NR 02-1A-19941-26082016

I AUTORUL SESIZĂRII.

Inculpatul - Russu Denis Vladimir în cadrul procesului penal, aflat pe rol la Curtea de Apel - Chișinău

Adresa pentru corespondență: MD-2001, mun. Chișinău
str. Bernardazzi, 3 Instituția Penitenciară N 13

II OBIECTUL SESIZĂRII.

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare exercitarea controlului constituționalității prevederilor art 31 alin.(3) Cod de procedură penală Dispoziția referitoare la schimbare în completul de judecată, privind căreia judecător este înlocuit de un alt judecător și cauza se judecă în continuare, în limitele în care nu corespunde cu prevederile articolelor 4, 7, 8, 15, 16, 20, 21, 26, 54, 119 din Constituția Republicii Moldova

III CIRCUMSTANȚELE CAUZEI EXAMINATE DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECĂTĂ.

1. La Curtea de Apel Chișinău - Colegiul Penal, președintele ședinței judecător Melinteanu Jurie, se află în procedura cauza penală de acuzare a cet. Russu Denis Vladimir în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 283 - art. 145 alin.(2) lit a) b) d) g) i) j) m), art. 27, 145 alin.(2) lit a) b) d) g) i) j) m) și art. 361 alin.(2) lit c) Cod Penal al Republicii Moldova și inculpaților Timofti Oleg Nicolai, Pridorojni Victor Piotr, Ișcenco Veaceslav Leontie în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 283 - art. 145 alin.(2) lit a) b) d) g) i) j) m) - art. 27, 145 alin.(2) lit a) b) d) g) i) j) m) Cod Penal al Republicii Moldova
2. Dosarul penal = Russu Denis Vladimir = a fost înregistrat la Curtea de Apel - Chișinău cu numărul 02-1A-19941-26082016 pe data de 26.08.2016 și i-a fost repartizat judecătorului Lucmila Ouz în mod automat
3. Examinarea cauzei penale se petrece sub nr. 1A-1700/16 Vinovăția pe caz eu nu am recunoscut și nu recunosc Prin sentința Judecătoriei - Chișinău sediul Centru din 10.06.2016 am fost condamnat la 24 ani privațiune de libertate cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Acuzatorul de stat a depus cerere de apel, prin care solicită în privința mea - detenție pe viață

4. Peste doi (2) ani de examinare cauzei penale în ordine de apel, a fost schimbată componența completului de judecată. În faza de terminare cercetării judecătorești, judecătorul raportor Ouz, Ludmila a fost înlocuită de un alt judecător - Mihail Diaconu. În fața instanței am declarat dezacordul, cu privire judecării cauzei respective în continuare. Conducându-mă de prevederile art 31 alin. (2) am depus cerere privind reluarea de la început a cercetării judecătorești, deoarece a fost schimbarea completului de judecată.

Mai mult, reieșind din gravitatea acuzărilor și circumstanțe noi care vor influența la încadrarea juridică a învinuirii aduse, absolut motivat și fondat consider, ca continuare examinării cauzei penale este inadmisibilă.

După înlocuire judecătorului la aceasta fază a examinării cauzei penale, ar trebui făcută reluare judecării cauzei de la început, deoarece toate acțiunile procesuale importante deja au fost efectuate în ședința, în lipsa judecătorului - Mihail Diaconu.

Consider, ca judecătorul nou inclus în componența completului, nu ar putea avea opinie obiectivă la expunerea poziției sale în decizie motivată pe caz.

Ca urmare și pronunțarea sentinței definitive să fie bazată pe circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialității acestei decizii.

5. În viziunea mea ca autorului sesizării: schimbarea completului de judecată în faza de terminare cercetării judecătorești, înlocuire judecătorului - raportor, continuare examinării cauzei penale fără reluarea de la început și fără repetarea unor acțiuni procesuale este ilegală și nu corespunde prevederilor articolelor 4, 7, 8, 15, 16, 20, 21, 26, 54 din Constituția Republicii Moldova, deoarece în mod neproportional îngreșesc accesul la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia s-ar fi asigurat toate garanțiile necesare apărării mele, prevăzute în art. 6 din Convenție Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale.

IV EXPUNEREA PREȚINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII.

În viziunea autorului sesizării datorită faptului că dispozitivul art 31 alin. (3) Cod de procedura penală în caz

de schimbarea completului de judecată și continuarea examinării cauzei penale, fără reluarea de la început, neconstitucionalitatea cărora se invocă, conțin stipulări imperative și nejuste, care în mod vădit îngrădesc dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia s-ar fi asigurat toate garanțiile necesare apărării inculpatilor, inclusiv dreptul inculpatului de a contesta continuarea examinării cauzei penale, allate în liza de terminare cercetării judecătorești după schimbările în componența completului de judecată și înlocuire judecătorului căruia i-a fost repartizat dosarul penal primordial, de un alt judecător.

Prin urmare această normă expres stabilește că, dispoziția referitoare la schimbarea completului de judecată, în cazul în care cauza se judecă în fond de un complet format din 3 judecători și unul din aceștia nu poate participa în continuare la judecarea cauzei din motiv de boală îndelungată, deces sau din motivul eliberării din funcție în condițiile legii, acest judecător este înlocuit de un alt judecător și cauza se judecă în continuare înscă înlocuirea judecătorului în condițiile prezentului alineat nu necesită reluarea judecării cauzei de la început.

Ca urmare este afectat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 4, 7, 8, 15, 16, 20, 21, 26, 54, 119 din Constituția Republicii Moldova.

În speță sunt relevante constatările Curții Constituționale, pet. 5 din Hotărârea nr. 26 din 23.11.2010, în care Curtea a statuat că dreptul în cauză derivă din art. 21 din Constituția Republicii Moldova conform căreia « orice persoană acuzată de un delict se prezumă a fi nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale » Din conținutul normei constituționale se deduc trei principii:

- principiul prezumției nevinovăției
- caracterul public al procedurilor penale
- posibilitatea persoanei de a utiliza toate mijloacele procesuale pentru apărarea sa.

Luînd în vedere ultimul principiu, garantat și prin art. 20 alin(2) și art. 26 alin(2) din Constituție « nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiția est și orice persoană are dreptul personal la apărarea intereselor sale legitime privind asigurarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. » consider că apărarea dispune de un șir de pîrghii care pot fi utilizate pentru apărarea persoanei în procesul de probare a vinovăției, inclusiv dreptul inculpatului de a contesta

DOSAR NR 02 - 1A - 19941 - 26082016

modul de examinarea cauzei penale în privința sa după ce au fost pronunțate schimbările intervenite în completul de judecată; atunci când cauza se judecă în continuare, dar inculpatul solicită reluarea de la început a cercetării judecătorești în cauza penală aflată în liza de terminare.

În acest sens, necesită a fi reținut că potrivit jurisprudenței de principiu a Curții Constituționale, menționate supra în Republica Moldova dreptul intern și cel internațional reprezintă un tot întreg, jurisprudența CEDO face parte din dreptul accesoriu la tratatul internațional (soft law), ea devenind parte integrantă a dreptului intern. Or în conformitate cu prevederile art. 4 din Constituție RM și art. 7 alin.(2) din Cod de procedură penală « în caz de divergențe între dreptul intern și cel internațional se aplică prevederile dreptului internațional. »

Potrivit exigențelor unui proces echitabil în sensul art. 6 din CEDO dreptul de acces la un tribunal care include inter alia și orice alte autorități care exercită prerogative judiciare, implică și dreptul de a contesta deciziile judecătorești. Caracterul efectiv al unei hotărâri presupune nu numai dreptul justifiabililor de a-și prezenta argumentele, ci și dreptul acestora de a fi într-adevăr ascultați în tribunalul în sensul art. 6 din Convenție care în consecință obligă de a proceda la o examinare efectivă a susținerilor părților, fiind obligatorie să asigure participanților la proces deplina exercitare a drepturilor lor procesuale.

În acest context, când orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, public a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege după orice schimbare intervenită în completul de judecată, persoana acuzată de o infracțiune trebuie să aibă posibilitatea de a contesta modul de judecare a cauzei în continuare. (Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din CEDO)

V PREVEDERI RELEVANTE DIN HOTĂRÎREA
CURȚII CONSTITUȚIONALE nr 2 din 09.02.2016
PENTRU INTERPRETAREA ART. 135 ALIN (1)
LIT A) și g) DIN CONSTITUȚIA REPUBLICII
MOLDOVA.

În temeiul hotărîrii menționate, Curtea Constituțională a hotărît:

În sensul art. 135 alin (1) lit. a) și g) coroborat cu art. 20, 115, 116 din Constituție:

În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, Hotărîrilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- Excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;
- Sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/complete de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătorilor pe rolul cărora se află cauza;
- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temerității sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții;

- 1) Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție
- 2) Excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu
- 3) Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei
- 4) Nu există o hotărîre anterioară a Curții, avînd ca obiect prevederile contestate

Pînă la adoptarea de către Parlament a reglementărilor

DOSAR NR. 02. 1A-19941-26082016

În executarea hotărârii, sesizării privind excepția de neconstitucionalitate se prezintă Curții Constitutionale de către Judecătorii / Completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel, judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art. 135 alin. (1) lit a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

VI. PREVEDERI RELEVANTE DIN CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

ARTICOLUL 4

DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE OMULUI

- (1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.
- (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

ARTICOLUL 7

CONSTITUȚIA. LEGE SUPREMĂ.

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

ARTICOLUL 8

RESPECTAREA DREPTULUI INTERNAȚIONAL ȘI A TRATATELOR INTERNAȚIONALE

- (1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.
- (2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

ARTICOLUL 15

UNIVERSALITATEA

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de

DOSAR nr. 02-1A - 19941 - 26082016

libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și
au obligațiile prevăzute de acestea.

ARTICOLUL 16 EGALITATEA

- (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
- (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

ARTICOLUL 20 ACCESUL LIBER LA JUSTIȚIE

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

ARTICOLUL 21 PREZUMȚIA NEVINOVĂȚIEI:

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

ARTICOLUL 26 DREPTUL LA APĂRAREA

Orice persoană are dreptul la apărarea intereselor sale legitime, drepturilor și libertăților fundamentale.

ARTICOLUL 54 RESTRÎNGEREA EXERCITIULUI UNOR DREPTURI SAU AL UNOR LIBERTĂȚI

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării infor-

DOSAR NR 02-1A-19941-26082016

matulor confidentiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restriângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

ARTICOLUL 119

FOLOSIREA CĂILOR DE ATAC.

Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

VII PREVEDERI RELEVANTE ALE

CONVENȚIEI PENTRU APARAREA

DREPTURILOR OMULUI ȘI A

LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE

ARTICOLUL 6

DREPTUL LA UN PROCES ECHITABIL

(1) Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

(2) Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

VIII PREVEDERI RELEVANTE DIN CODUL DE
PROCEDURA PENALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

ARTICOLUL 1
NOTIUNEA ȘI SCOPUL PROCESULUI PENAL

(2) Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană, care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspunderea penală și condamnată.

ARTICOLUL 7
LEGALITATEA PROCESULUI PENAL

(1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(2) Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3) Dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că normă juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

ARTICOLUL 10
RESPECTAREA DREPTURILOR, LIBERTĂȚILOR
ȘI DEMNITĂȚII UMANE

(4) Orice persoană este în drept să și apere prin orice mijloc neinterzis de lege drepturile, libertățile și demnitatea umană, lezate sau limitate nelegitim în cursul procesului penal

ARTICOLUL 19
ACCESUL LIBER LA JUSTIȚIE

(1) Orice persoană are dreptul la examinare și soluțio-

DOSAR NR 02-1A-19941-26082016

narea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezona-
bil, de către o instanță independentă, imparțială, legal
constituită, care va acționa în conformitate cu prezen-
tul cod.

ARTICOLUL 25

ÎNFAPTUIREA JUSTITIEI - ATRIBUȚIE EXCLUSIVĂ A INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI

- (1) Justiția în cauzele penale se înfaptuiește în numele
legii numai de către instanțele judecătorești. Constitui-
rea de instanțe nelegitime este interzisă.
- (4) Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul de a-i fi ju-
decată cauza de acea instanță și de acel judecător în
competența cărora ea este dată prin lege.
- (6) Sentințele și alte hotărâri judecătorești ale instan-
țelor nelegitime nu au putere juridică și nu pot fi
executate.

ARTICOLUL 31

SCHIMBAREA COMPLETULUI DE JUDECATA

- (1) Completul de judecată format în condițiile art. 30
trebuie să rămână același în tot cursul judecării
cauzei, cu excepția prevăzută în alin. (3). Dacă aceas-
ta nu este posibil, completul poate fi schimbat pînă
la începerea cercetării judecătorești.
- (2) După începerea cercetării judecătorești, orice schim-
bare intervenită în completul de judecată impune
reluarea de la început a cercetării judecătorești.
- (4) Împuternicirile judecătorilor transferați, degrevați,
detasați, suspendați sau eliberați din funcție în timpul
judecării cauzelor penale aflate în fază de terminare
se mențin, conform hotărârii Consiliului Superior al
Magistraturii, pînă la încheierea judecării cauzei respec-
tive.

IX EXPUNEREA DATELOR SUPLIMENTARE

REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Se impune ca instanța care judecă cazul, în virtutea
alinatului (3) art. 7 Cod de procedură penală să
dispună suspendarea judecării cauzei pînă cînd actele
juridice invocate vor fi supuse controlului constituțio-
nalității.

DOSAR nr. 02-1A-19941-26082016

X EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII

Autorul sesizării consideră că sunt îndeplinite condițiile menționate în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.16 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

- obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, respectiv se sesizează Curtea Constituțională pentru a se expune referitor la:
 - Verificarea constituționalității dispoziției referitoare la schimbare în completul de judecată, privind căreia judecător este înlocuit de un alt judecător și cauza se judecă în continuare, conform prevederilor art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală, în viziunea autorului sesizării nu corespunde cu prevederile articolelor 4; 7; 8; 15; 16; 20; 21; 26; 54; 119 din Constituția Republicii Moldova, or această fiind o normă absolută

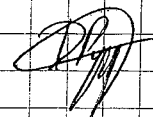
Excepția este invocată de inculpat, Russu Denis Vladimir, or prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, altele pe rol în instanța

- Nu am depistat vre-o Hotărâre anterioară a Curții Constituționale în privința problemelor abordate.

XI ACTELE ANEXATE

- ACTUL DE SESIZARE, pe 12 file
- Materialele cauzei penale N/1A-1700/16 cu numărul dosarului nr. 02-1A-19941-26082016, urmează să fie puse la dispoziția Curții Constituționale de către Curtea de Apel Chișinău (sediul central), pe rolul căreia se află cauza penală.

Cu respect, inculpatul Russu Denis Vladimir

Copia corespunde originalului.

Judecător

S. Teleucă

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Melinteanu Iurie

Judecători

Teleucă Stelian și Diaconu Mihail

Grefier

Nicolai Zinaida

Cu participarea:

Procurorului

Tăut Dorina

Avocaților

Babcinschi Nelly, Iachimciuc Alexandru

Lupea Georgeta, Dragomir Aliona

Inculpaților

Timofti Oleg, Russu Denis,

Pridorojnii Victor, Ișcenco Veaceslav

Interpretului

Guzun Diana

examinând în ședință publică cererea înaintată de către inculpatul Russu Denis, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cadrul judecării apelului avocatului Dragomir Aliona în interesele inculpatului Ișcenco Vesceslav, apelului inculpatului Pridorojnii Victor, apelul inculpatului Russu Denis, apelul BC „Victoriabank” SA, apelul procurorului în Procuratura Generală, Anatolie Pitel, apelul avocatului Iachimciuc Alexandru în interesele inculpatului Timofti Oleg, apelul avocatului Mîrza Daniela în interesele succesorului părții vătămate, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 iunie 2016,

A CONSTATAT:

1. În procedura Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău se află cauza penală privind învinuirea lui Russu Denis de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m) și art. 361 alin. (2) lit. c) Cod penal, Timofti Oleg de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m) Cod penal, Pridorojnii Victor de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m), art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m) Cod penal și Ișcenco Veaceslav de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m), art. 27, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), m) Cod penal.

2. În ședința instanței de apel inculpatul Russu Denis a solicitat sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității prevederilor art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală, dispoziția referitoare la schimbarea în completul de judecată, privind căreia judecătorul este înlocuit cu un alt judecător și

cauza se judecă în continuare, în limitele în care nu corespunde cu prevederile art. art. 4, 7, 8, 15, 16, 20, 21, 26, 54, 119 din Constituția RM.

În motivarea cererii înaintate solicitantul a invocat că:

- peste 2 ani de la examinarea cauzei penale în ordine de apel, a fost schimbată componența completului de judecată. La faza de terminare a cercetării judecătorești, judecătorul, Ouș Ludmila a fost înlocuită de un alt judecător, Diaconu Mihail;

- în fața instanței a declarat dezacordul cu privire la judecarea cauzei respective în continuare, conducându-se de prevederile art. 31 alin. (2) Cod de procedură penală, a depus cererea privind reluarea cercetării judecătorești, pe motivul schimbării completului de judecată;

- consideră că după înlocuirea judecătorului la această fază a examinării cauzei penale, ar trebui reluată judecarea cauzei de la început, deoarece toate acțiunile procesuale importante deja au fost efectuate în ședință în lipsa judecătorului, Mihail Diaconu;

- consideră că judecătorul nou inclus în componența completului nu ar putea avea opinie obiectivă în expunerea poziției sale în decizia motivată pe caz;

- în viziunea autorului sesizării, schimbarea completului de judecată în faza de terminare a cercetării judecătorești, înlocuirea judecătorului raportor, continuarea examinării cauzei fără reluarea de la început și fără respectarea unor acțiuni procesuale este ilegală și nu corespunde prevederilor art. art. 4, 7, 8, 15, 16, 20, 21, 26, 54 din Constituția RM, deoarece în mod neproportional îngădesc accesul la justiție, precum și dreptul la un proces echitabil;

- în viziunea inculpatului, datorită faptului că dispoziția art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală, „în caz de schimbare a completului de judecată și continuarea examinării cauzei penale, fără reluarea de la început”, neconstituționalitatea cărora se invocă, conțin stipulări imperative și nejuste care în mod vădit îngădesc dreptul la un proces echitabil în cadrul căruia s-ar fi asigurat toate garanțiile necesare apărării inculpaților, inclusiv dreptul inculpatului de a contesta continuarea examinării cauzei penale aflate la faza de terminare a cercetării judecătorești, după schimbările în componența completului de judecată și înlocuirea judecătorului căreia i-a fost repartizat dosarul penal, de către un alt judecător;

- prin urmare, această normă expres stabilește că dispoziția referitoare la schimbarea completului de judecată, în cazul în care cauza se judecă în fond de un complet format din 3 judecători și unul din aceștia nu poate participa în continuare la examinarea cauzei din motiv de boală îndelungată, deces sau din motivul eliberării din funcție în condițiile legii, acest judecător este înlocuit cu un alt judecător și cauza se judecă în continuare, însă înlocuirea judecătorului în condițiile prezentului alineat nu necesită reluarea cercetării cauzei de la început. Ca urmare este afectat dreptul la un proces echitabil garantat de art. art. 4, 7, 8, 15, 16, 20, 21, 26, 54, 119 din Constituția RM;

- se impune ca instanța care judeca cauza, în virtutea alin. (3), art. 7 Cod de procedură penală, să dispună suspendarea judecării cauzei, până când actele juridice invocate v-or fi supuse controlului constituționalității legii.

3. Inculpatul Russu Denis în ședința de judecată a susținut pe deplin cererea și a solicitat admiterea acesteia în sensul declarat.

Avocatul Babciński Nelly în ședința de judecată a susținut pe deplin cererea în sensul declarat de către inculpatul Russu Denis, solicitând admiterea acesteia.

Procurorul participant Tăut Dorina a invocat că, urmează a fi lăsată la discreția instanței sesizarea Curții Constituționale cu privire la neconstituționalitatea prevederilor articolului menționat supra.

4. Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, instanța de apel consideră că cererea inculpatului Russu Denis privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și control al constituționalității al art. 31 alin. (3) Cod Procedură Penală urmează a fi admisă, din următoarele considerente:

Potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția RM, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. Alin. (2) al aceluiași articol prevede că statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Conform art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul în care cauza se judecă în fond de un complet format din 3 judecători și unul din aceștia nu poate participa în continuare la judecarea cauzei din motiv de boală îndelungată, deces sau din motivul eliberării din funcție în condițiile legii, acest judecător este înlocuit de un alt judecător și cauza se judecă în continuare. Judecătorului care intervine în proces i se oferă timp pentru a lua cunoștință de materialele cauzei, inclusiv de cele cercetate în instanță, și pentru a se pregăti pentru participarea de mai departe în proces, însă înlocuirea judecătorului în condițiile prezentului alineat nu necesită reluarea judecării cauzei de la început. Judecătorul este în drept să solicite repetarea unor acțiuni procesuale deja efectuate în ședință în lipsa lui dacă are de concretizat chestiuni suplimentare.

În conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Conform art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția RM, Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Prin Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) s-a examinat sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 9 decembrie 2015, în temeiul articolelor 135 alin. (1) lit. b) din Constituție, 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, de către Curtea Supremă de Justiție, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova hotărând:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

Conform art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Instanța de apel, verificând întrunirea condițiilor invocate în Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016, în cererea înaintată de către inculpatul Russu Denis, în cadrul ședinței de judecată și stabilind întrunirea condițiilor menționate, a ajuns la concluzia cu privire la admiterea cererii apărării și sesizarea Curții Constituționale referitor la verificarea constituționalității art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală.

Instanța de apel, ține să menționeze că la caz nu este oportun de a suspenda examinarea cauzei, nefiind aplicabile prevederile art. (7) alin. (3) Cod de procedură penală, or instanța nu constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției, dar având în vedere că excepția de

neconstituționalitate este ridicată în fața instanței de judecată de către una din părți, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

5. În baza celor expuse, în conformitate cu prevederile art. 7, 342 Cod de procedură penală, art. 135 alin. (1) lit. a) și g) Constituția RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

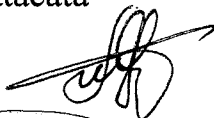
DISPUNE:

Admite cererea inculpatului Russu Denis cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate și control al constituționalității art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală în raport cu prevederile art. art. 4, 7, 8, 15, 16, 20, 21, 26, 54, 119 din Constituția Republicii Moldova.

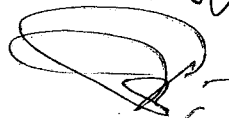
Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată

Președintele ședinței

Melinteanu Iurie

Judecător

Teleucă Stelian

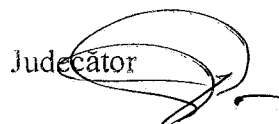
Judecător

Diaconu Mihail

Copia corespunde originalului:

Judecător

S. Teleucă

